LAT1401 Caesar Eksamen 28.2.2008 (4 timer). Alle oppgavene skal besvares.

Oppgave 1. Oversett til norsk.

Caesars soldater tviler på felttoget mot germanerne ledet av Ariovistus og på Caesar som hærfører, og det går rykter om forestående ordrenekt. Caesar taler og tilbakeviser alle innvendinger:

(...) Qui suum timorem in rei frumentariae simulationem angustiasque itineris conferrent, facere arroganter, cum aut de officio imperatoris desperare aut praescribere viderentur. Haec sibi esse <u>curae:</u> frumentum Sequanos, Leucos, Lingones sumministrare, iamque esse in agris frumenta matura; de itinere ipsos brevi tempore iudicaturos. Quod non fore dicto audientes neque signa laturi dicantur, nihil se ea re commoveri: scire enim, quibuscumque exercitus dicto audiens non fuerit, aut male re gesta fortunam defuisse aut aliquo facinore comperto avaritiam esse convictam: <u>suam innocentiam perpetua vita, felicitatem Helvetiorum bello esse perspectam.</u>

Etter flere opphold lykkes det Caesar å få Ariovistus til å slåss.

Acriter utrimque usque ad vesperum pugnatum est. Solis occasu suas copias Ariovistus multis et illatis et acceptis vulneribus in castra reduxit. Cum ex captivis quaereret Caesar quam ob rem Ariovistus <u>proelio</u> non decertaret, hanc reperiebat causam, quod apud Germanos ea consuetudo esset, ut matres familiae eorum sortibus et vaticinationibus declararent, utrum proelium committi ex usu esset necne; eas ita dicere: non esse fas Germanos superare, si ante novam lunam proelio contendissent.

Gloser: conferre in *grunngi med* simulatio *påskudd* praescribere *instruere* sumministrare *bringe fram* dicto audiens *lydig* signa ferre *rykke fram* rem male gerere *lede hæren dårlig* decertare *kjempe til enden* ex usu *fordelaktig* fas est *gudene vil*

Oppgave 2a. Oppgi ordets grunnform, identifiser bøyningsform og forklar hvorfor den er brukt:

<u>curae</u> <u>proelio</u>

Oppgave 2b. Gjør om fra indirekte til direkte tale:

<u>suam innocentiam perpetua vita, felicitatem Helvetiorum bello esse perspectam.</u>

Oppgave 3. Gi en kort karakteristikk av Caesars framstilling av galleres og germaneres karakter og skikker. Oppgaveteksten kan brukes som eksempel.